

Wij versterken veiligheid, samen, elke dag, steeds beter

Voorwoord

Graag bieden wij u hierbij ons regionaal beleidsplan aan voor de jaren 2025-2028. Dit beleidsplan volgt op ons regionaal beleidsplan van 2021 dat we als Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek toen voor het eerst samen opstelden. Een mooie vertaling van de in 2019 ingezette samenwerking. Hier hadden we de afgelopen jaren veel profijt van en met het nieuwe beleidsplan geven we de samenwerking een mooi vervolg.

We hebben samen de coronaperiode doorgemaakt. Een crisis waarin we als veiligheidsregio's de krachten konden bundelen en als gezamenlijke organisatie onze meerwaarde konden laten zien. Het nut van onze samenwerking kreeg al snel een vervolg. De oorlog in Oekraïne, het overvolle aanmeldcentrum voor asielzoekers in Ter Apel. We pakten als veiligheidsregio's onze coördinerende rol en hebben de gemeentebesturen in onze gemeenten effectief kunnen ondersteunen. Samen. Slagvaardig. Daadkrachtig.

We weten inmiddels: de wereld om ons heen verandert snel. Regionaal, nationaal en mondiaal. In die veranderingen zijn we voortdurend op onze hoede. Permanent alert. De bevolkingsgroei, het grote aantal woningen dat gebouwd gaat worden en de vergrijzing in Flevoland. De vergrijzing en de verdere verdichting van de bebouwing, alsook het risico op natuurbranden in Gooi en Vechtstreek.

Deze en andere ontwikkelingen vormen de basis voor ons risicoprofiel en beleidsplan voor de komende vier jaar. Zo moeten we anticiperen op de effecten van de energietransitie, klimaatverandering en digitalisering in onze maatschappij. Als samenwerkende veiligheidsregio's vooral ook samen met de verschillende partners in ons werkgebied. Denk aan bedrijven, woningcorporaties, zorginstellingen, natuurorganisaties. We voelen een grote verantwoordelijkheid om al die partners in ons bestuurlijke en operationele netwerk met elkaar te blijven verbinden. Samen zorgen we voor de veiligheid van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Door bij eventuele rampen en ongevallen op te treden en de risico's op incidenten te verkleinen.

Dit alles komt bij elkaar in voorliggend regionaal beleidsplan. Het geeft op hoofdlijnen onze gezamenlijke koers weer en laat tegelijkertijd ruimte voor onze lokale verschillen en inkleuringen.

Wij zijn trots op de mensen die zich in onze veiligheidsregio's dag en nacht inzetten voor onze veiligheid. En we zijn gecommitteerd om de kwaliteit van die inzet te blijven garanderen. Ons motto: 'Wij versterken veiligheid, samen, elke dag, steeds beter.'

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsregio Flevoland

Gerhard van den Top
Voorzitter Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek

Inhoud

Voorwoord 2
Inhoudsopgave 3
Over Veiligheidsregio's 4

1. Samen staan we sterk: wij zijn Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek 5
1.1. Samen staan we sterk 5
1.2. Een veilige omgeving en gezonde inwoners 5
1.3 Uitgangspunten voor dit gezamenlijk beleidsplan 6
1.4 Missie en visie 6
1.5 Belangrijke ontwikkelingen in Flevoland (gebiedsbeschrijving) 7
1.6 Belangrijke ontwikkelingen in Gooi en Vechtstreek (gebiedsbeschrijving) 8
1.7 Regionale risicoprofielen 9
1.8 Bovenregionale ontwikkelingen 10
1.9 Doorwerking in beleid 12

2. Onze thema's 13

Veilige leefomgeving 14

Toekomstbestendige crisisbeheersing 19

Toekomstbestendige brandweerzorg 23

Wendbare organisatie 26

3. Wettelijke onderdelen en bijlagen 31

Over Veiligheidsregio's

Nederland telt 25 veiligheidsregio's. Die bestaan allemaal uit een brandweer-organisatie, een geneeskundige hulporganisatie in de regio (GHOR), een crisisorganisatie en een bevolkingszorgorganisatie. Bij enkele veiligheidsregio's is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) organisatorisch samengevoegd of gevat in één gemeenschappelijke regeling.

Deze organisatieonderdelen hebben allemaal hun eigen dagelijkse verantwoordelijkheden. Maar bij een calamiteit of crisis binnen het verzorgingsgebied worden ze actief als samenwerkingsverband. De medewerkers van de betrokken organisatieonderdelen vormen dan een geoliede machine om de fysieke veiligheid zo goed mogelijk te beschermen. Uiteraard werkt de veiligheidsregio daarbij intensief samen met haar netwerkpartners, ook buiten crisistijd, bijvoorbeeld in planvorming, door kennis en ervaringen te delen en samen te trainen op crisissituaties.

De algemeen besturen van de veiligheidsregio's bestaan uit de burgemeesters van de gemeenten in het gebied. Zij zijn, vanwege die functie, lid van het algemeen bestuur. De vergaderingen van de besturen worden doorgaans bijgewoond door vertegenwoordigers van de politie, van het waterschap, defensie, het Openbaar Ministerie en de provincie.
De bevoegdheden zijn helder geregeld. De algemeen besturen hebben een voorwaardenscheppende rol: zij creëren de randvoorwaarden voor een goed functionerende beheerorganisatie, die de ambities en doelstellingen van het bestuur kan realiseren.

In onze regio's zijn de uitvoerende en beheersmatige bevoegdheden gemandateerd aan de commandant van de brandweer, aan de directeur publieke gezondheid (voor de GHOR) en aan de directeur bevolkingszorg. Hun afstemming en samenwerking vinden plaats in het gezamenlijke directieoverleg, waarin het management van brandweer, GHOR en bevolkingszorg zitting hebben. Gezamenlijk dragen zij de verantwoordelijkheid voor de crisisbeheersing en rampenbestrijding en de meldkamer.

1

Samen staan we sterk: wij zijn Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek

1.1. Samen staan we sterk

Sinds 2019 werken wij als Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek samen. Hierdoor kunnen we de kwaliteit van ons werk verhogen en de organisatorische en onze kwetsbaarheid in operationeel, beleidsmatig en financieel opzicht verkleinen.

Het werk van veiligheidsregio's is om te zorgen voor de (fysieke) veiligheid van inwoners en bezoekers van haar grondgebied. Wij zijn zo georganiseerd dat we snel hulp kunnen verlenen in situaties die daarom vragen. Onze hulp bestaat bijvoorbeeld uit opvang en geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen, crisisbeheersing en brandweerzorg. Ons vertrekpunt is om rampen en ongevallen te voorkomen en risico's te verkleinen. Maar als er onverhoopt toch iets gebeurt, dan staan wij klaar.

Om goed voorbereid te zijn en om risico's zo klein mogelijk te maken spelen we in op allerlei technologische en maatschappelijk ontwikkelingen, zoals toenemende klimaatverandering, informatieveiligheid en de energietransitie. Verderop in dit document is dit verder uitgewerkt.

Als samenwerkende veiligheidsregio's vormen wij een team. Deze samenwerking tussen onze twee regio's is uniek. We versterken en ondersteunen elkaar. Dat we samenwerken betekent overigens niet dat we als organisatie Flevoland en de Gooi en Vechtstreek op precies dezelfde manier bedienen. De historie, cultuur en ontwikkelingen zijn in beide gebieden verschillend en dat geeft specifieke risico's, maar ook unieke kansen om de veiligheid in de regio's te behouden en te vergroten. Zo spelen in de Gooi en Vechtstreek de compactheid van de regio en de (maatschappelijke) verbondenheid een sleutelrol en is in Flevoland vooral de groeiambitie leidend. Die verscheidenheid maakt ons werk divers en aantrekkelijk.

1.2. Een veilige omgeving en gezonde inwoners

Een veilige omgeving en gezonde inwoners in alle gemeenten in Flevoland & Gooi en Vechtstreek; dat is het doel van de samenwerkende veiligheidsregio's. Door slim samen te werken kunnen we de kwaliteit van ons werk verhogen en de organisatorische en onze kwetsbaarheid in operationeel, beleidsmatig en financieel opzicht verkleinen. Door onze samenwerking zijn we in staat om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren. Grote crises, maar ook onze voorbereiding hierop, kunnen beter het hoofd geboden worden door kennis en capaciteit te bundelen. Met de samenwerking zorgen de regio's bovendien voor een slimmere inzet van mensen en middelen, waardoor de kosten minder snel stijgen. Grote (en kleine) onderwerpen kunnen door onze samenwerking efficiënter en met meer slagkracht worden opgepakt. Daarmee bedienen we de gemeenten beter. Daarnaast vergroot de samenwerking onze aantrekkelijkheid op de arbeidsmarkt. We bedienen twee verzorgingsgebieden met elk hun eigen dynamiek.

1.3 Uitgangspunten voor dit gezamenlijk beleidsplan

De Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek beschrijven met dit gezamenlijk beleidsplan één gezamenlijke koers voor de toekomst, met oog voor de regio-specifieke kenmerken. We gaan hierbij uit van de volgende uitgangspunten:

- Het beleidsplan beschrijft primair de wijzigingen (nieuw, intensivering, beëindiging) van beleid. Het beleidsplan zoomt niet in op de uitvoering van de reguliere taken.
- Dit gezamenlijk beleidsplan geeft invulling aan de vereisten uit de Wet veiligheidsregio's.
- De risico's uit de beide regionaal risicoprofielen van Flevoland & Gooi en Vechtstreek vormen een basis voor het beleidsplan.
- Uit evaluatie is gebleken dat de opgaven uit het beleidsplan 2021-2024 nog steeds actueel zijn. Deze opgaven zijn verwerkt in de nieuwe thema's.
- De (verdeling van) financiële middelen voor de uitvoering van de beleidsvoornemens worden geregeld via kadernota en programmabegroting. Wanneer de beschikbare middelen niet toereikend zijn om alle voornemens te realiseren, kan het betekenen dat er keuzes gemaakt moeten worden. Minder hoog geprioriteerde voornemens zullen mogelijk later of vertraagd uitgevoerd worden. Afstemming en besluitvorming hierover vindt plaats in het algemeen bestuur. Onvoorziene gevolgen op het onderwerp Verplichtend Karakter (brandweer) en de gevolgen van de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden tussen beide regio's zullen conform de hierboven geschetste lijn worden behandeld.

1.4 Missie en visie

Onze missie:

Wij versterken veiligheid, samen, elke dag, steeds beter.

Onze visie:

Wij werken met hoofd én hart aan de veiligheid van onze regio's. Dat doen we door zoveel mogelijk te anticiperen op mogelijke risico's en anderen hierover te adviseren. We bereiden ons goed voor op incidenten. We houden onze deskundigheid en professionaliteit op peil. En als het nodig is, dan staan we er. Dat doen wij als samenwerkende veiligheidsregio's elke dag, steeds beter, samen met onze hulpverlenings- en netwerkpartners.

1.5 Belangrijke ontwikkelingen in Flevoland (gebiedsbeschrijving)

De grenzen van de Veiligheidsregio Flevoland vallen samen met die van de provincie Flevoland. De regio bestaat uit zes gemeenten: Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. Water speelt een grote rol in Flevoland. Ongeveer veertig procent van het totale oppervlak bestaat uit het water van het IJsselmeer, Markermeer en de Randmeren.

De gehele regio Flevoland ligt onder NAP (Normaal Amsterdams Peil), met uitzondering van (delen van) de voormalige eilanden Schokland en Urk. Dit houdt in dat zonder dijken bijna de gehele regio volledig onder water zou komen te staan. In Flevoland bevinden zich veel agrarische bedrijven. Hierdoor is het risico op dierenziekten in hoge mate aanwezig. Ook beschikt Flevoland over twee grote evenemententerreinen, waar bij evenementen grote aantallen bezoekers naartoe komen.

Er zijn regio-specifieke ontwikkelingen in Flevoland, waarmee wij in ons beleid rekening houden. Een belangrijke ontwikkeling is de groei van de economie en de toenemende bevolkingsgroei in de regio. Deze groei is de laatste jaren ingezet en zal naar verwachting alleen maar verder toenemen. De omvang van de economie van Flevoland nam de afgelopen 10 jaar harder toe dan die van Nederland als geheel (bruto regionaal product). Ook op het gebied van wonen is er de nodige dynamiek. Zo is er is een woondeal[1] gesloten met het Rijk voor het bouwen van ruim 39.000 woningen. Inmiddels is deze ambitie voor Almere en Lelystad verhoogd tot 90.000 nieuwe woningen (tot 2030). In de andere vier gemeenten zijn nog eens 23.000 nieuwe woningen gepland tot 2050. De verwachting is dat de voorzieningen, m.n. bedrijvigheid en mobiliteit, zich in lijn mee ontwikkelen. Om de brede welvaart van inwoners en ondernemers te versterken is een regiodeal Nieuw Land gesloten.[2] De exponentiële groei die Flevoland de komende jaren door zal maken heeft ook gevolgen voor de veiligheidsregio. Het is belangrijk dat de veiligheid van de regio met de groei mee ontwikkelt.

1 https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2023/03/15/afspraken-met-rijk-over-bouw-van-bijna-40.000-woningen-in-flevoland
2 https://almere20.nl/nieuws/leren-en-werken/ondertekening-regio-deal-nieuw-land/

Verder is in Flevoland sprake van dubbele vergrijzing: niet alleen neemt het aantal ouderen toe, ook de gemiddelde leeftijd wordt steeds hoger. Hierdoor neemt de zelfredzaamheid van de bevolking af. In het beleidsplan zetten we dan ook in op het vergroten van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van de samenleving.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen waarmee nog geen rekening is gehouden in dit beleidsplan, nu nog niet is voorzien in bestuurlijke besluitvorming en planvorming: de uitbreiding van Lelystad Airport en de mogelijke plannen van defensie voor een nieuwe kazerne en munitieopslagen. Mochten deze ontwikkelingen tijdens de implementatie van dit beleidsplan concreter worden, dan kan sprake zijn van een tussentijdse aanpassing.

1.6 Belangrijke ontwikkelingen in Gooi en Vechtstreek (gebiedsbeschrijving)

De regio Gooi en Vechtstreek bestaat uit zes gemeenten: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren. De regio bestaat uit stedelijk en landelijk gebied en kent een gunstig vestigingsklimaat voor burgers en organisaties in onder meer de toeristische, creatieve, medische en zorgsector. Het Media Park in Hilversum speelt een belangrijke rol in de regionale economie. In het Media Park is de nationale rampenzender gevestigd.

De regio beschikt over veel natuur, vooral bos en heide. Dat brengt een verhoogd risico op natuurbranden met zich mee. Gooi en Vechtstreek is zowel nationaal als binnen de randstad centraal gelegen en heeft goede weg- en spoorverbindingen. Er zijn verschillende industrieterreinen binnen de regio. Ook lopen er meerdere snelwegen, spoortrajecten, vaarwegen en buisleidingen door de regio. De regio beschikt over een klein vliegveld in Hilversum met een onverharde baan waar kleine vliegtuigen op vliegen.

Een belangrijke ontwikkeling in Gooi en Vechtstreek is de toenemende vergrijzing. Momenteel is een kwart van de bevolking ouder dan 65 jaar. Doordat mensen steeds vaker tot op hoge leeftijd thuis blijven wonen, neemt de zelfredzaamheid van de bewoners af. Hierdoor zijn zij minder goed in staat om zichzelf bij brand of in een crisissituatie in veiligheid te brengen.

De samenwerkende veiligheidsregio's zetten dan ook in op de vergroting van de zelf- en samenredzaamheid van de samenleving, zodat ook minder-zelfredzame mensen in crisissituaties zo snel mogelijk in veiligheid kunnen worden gebracht.

Een andere ontwikkeling is de verdere verdichting van de bebouwing in Gooi en Vechtstreek. De regio maakt onderdeel uit van de MRA woondeal[1], waardoor er de komende jaren zo'n 7000 woningen in Gooi en Vechtstreek worden bijgebouwd. Doordat de beschikbare ruimte in de regio beperkt is, is de verwachting dat dit tot verdichting zal leiden. Verdichting betekent meer hoogbouw, meer functies op dezelfde ruimte en hierdoor ontstaat het risico dat gebieden minder goed bereikbaar zijn voor hulpdiensten.

1.7 Regionale risicoprofielen

Voor beide veiligheidsregio's is een regionaal risicoprofiel opgesteld (zie bijlagen). Het risicoprofiel bestaat uit een inventarisatie van mogelijke risico's en een analyse van de waarschijnlijkheid en impact van de meest risicovolle scenario's. Het geeft daarmee antwoord op de vragen 'Wat kan ons overkomen?' en 'Hoe erg is dat?'. Voor het maken van deze inventarisatie en analyse wordt een landelijke handreiking gebruikt.

Het risicoprofiel beschrijft uitsluitend risico's op regionale schaal: risicovolle situaties die kunnen leiden tot een ramp, crisis of groot incident met een bovenlokaal of zelfs (boven)regionaal effect. Naast de regionale risico's kennen we ook (inter)nationale risico's (zoals economische dreigingen en klimaatrampen) en lokale, dagelijkse risico's (ijsevenementen en rietkapbranden). De beide laatstgenoemde risicotypen vallen buiten de scope van het regionaal risicoprofiel en worden beschreven in andere planinstrumenten. In het onderstaand overzicht wordt de samenhang van de verschillende risico's nader toegelicht.

Het risicoprofiel betrekt ook de regionale ontwikkelingen (zoals beschreven in de vorige paragraaf) bij zijn analyse. Deze regionale ontwikkelingen leiden niet tot aanvullende risico's, maar zorgen ervoor dat de bestaande risico's zich significanter manifesteren.

Het overzicht op de volgende pagina schetst de prioritaire risico's uit de regionaal risicoprofielen van Flevoland & Gooi en Vechtstreek. De beide veiligheidsregio's kennen dezelfde prioritaire risico's, met uitzondering van het risicotype ziektegolf dierziekte (alleen in Flevoland) en de risicofocusgebieden.

Risico's op diverse niveaus	(Plan)instrumenten	Betekenis binnen de regio	Bijvoorbeeld
(Inter)nationaal - strategisch	Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheidsstrategie	Ontwikkeling risico's Kaderstelling	Klimaatverandering
Regionaal - tactisch	Regionaal Risicoprofiel	Beleidskeuzen Capaciteiten Risicobeheersing	Extreem weer
Lokaal - operationeel	Brandrisicoprofiel Dekkingsplan Zorgrisicoprofiel Integraal Veiligheids Plan	Operationele voorbereiding Opleiden - trainen - oefenen Repressie	Blikseminslag Rietenkapbrand

Prioritaire risico's Flevoland	Prioritaire risico's Gooi en Vechtstreek
• Ziektegolf besmettelijke ziekte	• Ziektegolf besmettelijke ziekte
• Maatschappelijke onrust - Paniek in menigte - Meervoudige aanslag - Gewelddadige eenling	• Maatschappelijke onrust - Paniek in menigte - Meervoudige aanslag - Gewelddadige eenling
• Storm, wind en neerslag - Koudegolf - Hittegolf	• Storm, wind en neerslag - Koudegolf - Hittegolf
• Wegongeval giftige stof	• Wegongeval giftige stof
• Brand in gebouwen met niet- of verminderd zelfredzame personen	• Brand in gebouwen met niet- of verminderd zelfredzame personen
• Uitval spraak en data: - Uitval elektra - Cyberaanval	• Uitval spraak en data: - Uitval elektra - Cyberaanval
• Wegongeval personenvervoer	• Wegongeval personenvervoer
• Overstroming	• Overstroming
• Ziektegolf dierziekte	
• Natuurbrand	• Natuurbrand
• Walibi Holland [3] • Lelystad Airport [3/4]	• Media Park [3]

3 Deze risico's volgen niet rechtstreeks uit de inventarisatie en analyse conform de landelijke handreiking, maar zijn hier op basis van *expert judgement* aan toegevoegd als risicofocusgebied. Dit zijn gebieden of objecten waar meerdere risico's samenkomen en waar de stapeling van deze risico's en effecten een bovenlokale impact en uitstraling geven.

4 Bij uitbreiding van Lelystad Airport.

1.8 Bovenregionale ontwikkelingen

Er zijn op landelijk -en soms zelfs mondiaal- niveau verschillende ontwikkelingen die invloed hebben op het werk van de samenwerkende Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek. In onderstaande paragraaf staan we stil bij de ontwikkelingen die de meeste invloed op onze organisatie hebben.

Energietransitie
De toenemende schaarste van fossiele energiebronnen, verdere belasting van het milieu en de gevolgen daarvan voor het klimaat vragen om een transitie naar andere (duurzame) alternatieven voor energieopwekking en -gebruik, zoals hernieuwbare, schone energie uit duurzame energiebronnen zoals zon, wind, getijden en aardwarmte (geothermie).

Deze transitie kent vele snelle ontwikkelingen: het aantal elektrische voertuigen op de weg groeit exponentieel, steden stapelen functies slimmer om zo ruimte te creëren voor nieuwe duurzame projecten. Tegelijk is er veel meer elektriciteit nodig door de overgang van fossiele brandstoffen zoals gas, olie en kolen naar groene elektriciteit. Ons elektriciteitsnet is daar niet op gemaakt, waardoor netcongestie optreedt. Dit kan gevolgen hebben voor de stabiliteit en continuïteit van onze energievoorziening. Omdat de nieuwe energie veelal decentraal wordt opgewekt, wordt het bovendien een uitdaging om vraag en aanbod van energie goed op elkaar af te stemmen. Gevolg hiervan kan zijn dat er vaker langdurige stroomuitval kan optreden.

De grootschalige transitie naar nieuwe technieken en vormen van energieopwekking en -gebruik hebben een forse impact op de fysieke leefomgeving en daarmee op de fysieke veiligheid van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. Er is nieuwe kennis nodig over de mogelijke risico's, hoe deze kunnen worden voorkomen of beperkt en over hoe de effecten kunnen worden bestreden als het toch mis gaat en wat dit betekent in het kader van arbeidsveiligheid. Dit vraagt om forse aanpassingen in de organisatie.

Klimaatverandering
Dat het klimaat verandert is steeds meer merkbaar in ons dagelijks leven. Bijvoorbeeld doordat er meer stortregens, zwaardere stormen en langere periodes van droogte en hitte zijn. Het veranderende klimaat kan tevens leiden tot een tekort aan drinkwater of voedsel, waardoor mensen hun landen en regio's ontvluchten. Als samenwerkende veiligheidsregio's bereiden wij ons voor op de gevolgen van het veranderende klimaat, zodat wij de juiste voorlichting over de veiligheidsrisico's kunnen geven en mensen op de juiste wijze kunnen helpen als dit nodig is. De onvoorspelbaarheid van de (extreme) weersomstandigheden vragen om flexibiliteit van de hulpverleningsorganisatie. Door klimaatverandering is het noodzakelijk dat we aandacht aan duurzaamheid besteden en onze eigen organisaties, waar mogelijk, verduurzamen.

Digitalisering
Onze samenleving digitaliseert in hoog tempo. Dit maakt de samenleving kwetsbaar voor verstoringen: cyberspionage, sabotage en terrorisme vormen een bedreiging voor onze vitale (digitale) infrastructuur.

Processen zoals watervoorziening, elektra, waterveiligheid en betalingsverkeer, maar ook onze hulpverlening functioneren immers met behulp van informatietechnologie. Dit maakt dat de kwetsbaarheid voor technisch falen ook toeneemt. Bovendien kunnen digitale verstoringen maatschappelijke ontwrichtingen tot gevolg hebben. De samenwerkende veiligheidsregio's moeten zich daarom voorbereiden op scenario's waarbij de systemen niet of onvoldoende functioneren, zodat zij ook in die situaties in staat zijn om haar belangrijkste taken uit te voeren en de hulpverlening te continueren.

Digitalisering biedt ons als veiligheidsregio's ook kansen. Het verzamelen, ontsluiten en analyseren van data kan een belangrijke bijdrage leveren als instrument voor beleidsbeslissingen en sturing. Nieuwe uitdagingen daarbij zijn de informatieveiligheid en een verantwoorde omgang met data van onszelf en derden.

Maatschappelijke ontwikkelingen en veerkracht in de samenleving
We zien dat de veerkracht in de samenleving onder spanning komt te staan, mede door nieuwe crises als de coronapandemie, de energie- en stikstofcrisis, oorlogen in Oekraïne en Israël, en de crisis in de asielopvang. Het vertrouwen in de overheid is gedaald, sociale cohesie staat onder druk, (ver)binding met elkaar wordt steeds vluchtiger. Ook worden hulpverleners niet meer als vanzelfsprekend positief benaderd.

Op internationaal vlak is het onrustig in de wereld. De oorlogen in Oekraïne en Israël zorgen voor grote vluchtelingenstromen, die door andere landen opgevangen moeten worden. Asielopvang is een thema waarover met regelmaat maatschappelijke onrust ontstaat.

Ook nationaal zien we toenemende spanningen. Er zijn vertrouwensbreuken in de relatie tussen inwoners en de overheid ontstaan, en er is sprake van polarisatie in de samenleving, mede gevoed door (al dan niet opzettelijke) desinformatie. Hierdoor is er niet alleen sprake van spanningen in de relatie tussen inwoners en de overheid, maar ook tussen (groepen) mensen onderling. Dit kan tot gevolg hebben dat zij in crisissituaties minder bereid zijn om elkaar te helpen. Voor minder-zelfredzame mensen kan dit grote gevolgen hebben, doordat zij afhankelijk zijn van de hulp van anderen om in veiligheid gebracht te worden.

Een andere, invloedrijke ontwikkeling is de toenemende vergrijzing van Nederland. Hierdoor verandert de samenstelling van de bevolking en zullen er in verhouding veel meer ouderen zijn. Deze ouderen blijven over het algemeen langer thuis wonen, terwijl zij verminderd zelfredzaam zijn. De samenwerkende veiligheidsregio's moeten in hun planvorming rekening houden met deze groeiende groep met verminderde zelfredzaamheid. Het is van belang dat burgers de juiste voorlichting krijgen, zodat zij weten wat zij in crisissituaties zelf kunnen doen en hoe zij verminderd zelfredzame mensen kunnen ondersteunen. De vergrijzing zorgt ook voor krapte op de arbeidsmarkt. Dit maakt het voor de samenwerkende veiligheidsregio's moeilijker om geschikte werknemers te vinden.

1.9 Doorwerking in beleid

Inzicht in de prioritaire risico's en bovenregionale ontwikkelingen stelt ons in staat om ons beleid te voeren om de aanwezige risico's te voorkomen en te beperken en om onze crisisorganisatie op deze risico's voor te bereiden. Inzicht in prioritaire risico's is ook de basis voor risicocommunicatie naar burgers. Voorbereiding van inwoners op mogelijke crisissen bevordert de zelfredzaamheid. We gaan hier de komende jaren meer werk van maken.

Een belangrijk deel van het beleid voor prioritaire risico's heeft betrekking op reguliere taken van de veiligheidsregio's. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeren van beïnvloedingsanalyses (wie kan wat doen om de risico's weg te nemen en de effecten te verkleinen), het opstellen van operationele plannen en het in stand houden van een parate en vakbekwame crisisorganisatie. Omdat dit beleidsplan primair de beleidswijzigingen (nieuw of gewijzigd beleid) beschrijft, worden deze reguliere taken hier niet verder beschreven.

We zien dat de waarschijnlijkheid (kans) dat zich een prioritair risico's zich voordoet en/of de impact (effect) die het kan hebben op de samenleving toeneemt. Zo is er in de afgelopen jaren in Flevoland & Gooi en Vechtstreek al ruim aandacht besteed aan het risico van hoogwater. Er is geïnvesteerd in de voorbereiding op scenario's van hoogwater, een evacuatiestrategie opgesteld en veelvuldig op ambtelijk en bestuurlijk niveau, samen met onze netwerkpartners, geoefend met hoogwater. Deze aandacht continueren wij de komende jaren. En in Gooi en Vechtstreek is in het kader van de vergrijzing al ingezet op de vergroting van de veerkracht met de focus op zelfredzaamheid van kwetsbare personen en focus op samenredzaamheid (brandveilig leven). Hierbij trekken we op met andere overheden en niet overheden.

Andere prioritaire risico's vragen nadrukkelijk om nieuw beleid. Bijvoorbeeld de toegenomen kans op natuurbranden en de effecten daarvan op de samenleving. Deze vragen enerzijds om een vergrote slagkracht van de brandweer en anderzijds om een gebiedsgerichte aanpak om het risico van een onbeheersbare natuurbrand te voorkomen (zie het thema Toekomstbestendige brandweer).

Waar mogelijk ontwikkelen wij generiek beleid: beleid dat gericht is op het beperken van de maatschappelijke impact van meerdere risico's. Zo versterken we binnen het thema Veilige leefomgeving onze communicatie over risico's, zodat we onze inwoners een handelingsperspectief bieden om zichzelf te beschermen (zelfredzaamheid), maar ook anderen te helpen (samenredzaamheid).

Binnen het thema toekomstige crisisbeheersing breiden we ons netwerk met crisispartners en bedrijven uit, zodat we ons nog beter kunnen voorbereiden op, en elkaar nog sneller weten te vinden bij, de aanpak van een crisis. Op deze manier is er op integrale wijze aandacht voor de verschillende prioritaire risico's in de thema's zoals die in het volgende hoofdstuk zijn beschreven.

2

Onze strategische doelen

De ontwikkelingen om ons heen, de kenmerken van onze regio's en de risico's die we in de vorige paragraaf hebben geadresseerd leiden ons naar vier strategische doelen die we in de komende jaren willen bereiken. De ingezette lijn uit het beleidsplan 2021-2024 worden daarbij gecontinueerd, doordat deze verweven zijn in de nieuwe doelen. We zien dat het noodzakelijk is om in te blijven zetten voor een veilige leefomgeving en om de crisisbeheersing en brandweerzorg toekomstbestendig te maken. Om dat te realiseren is een wendbare organisatie nodig.

Veilige leefomgeving

Toekomstbestendige crisisbeheersing

Toekomstbestendige brandweerzorg

Wendbare organisatie

Veilige leefomgeving

2.1. Veilige leefomgeving

Veilig zijn is een belangrijke basis voor elke samenleving. De afgelopen jaren met nationale crises hebben we gemerkt dat onze veiligheid -en ons veiligheidsgevoel- kwetsbaar zijn voor verstoringen die grote effecten kunnen hebben. Als samenwerkende veiligheidsregio's zetten wij ons in voor een (fysiek) veilige leefomgeving in Flevoland & Gooi en Vechtstreek. Een omgeving waarin veilig gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. Een veilige leefomgeving draagt immers in belangrijke mate bij aan het welzijn en de gezondheid van mensen. Maar dat kan de veiligheidsregio niet alleen! Veiligheid maken we met elkaar: gemeenten, veiligheidsregio's, crisispartners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners samen.

Onze veiligheidsregio's hebben zich ontwikkeld tot sterke uitvoeringsorganisaties. Zo beschikken wij over een parate en professionele meldkamer, brandweerorganisatie en crisisorganisatie die dag en nacht klaar staan om hulp te verlenen. Wij hebben ons daarnaast toegelegd op het adviseren over (brand)veiligheid. In eerste instantie over de (minimaal) de voorgeschreven wettelijke regels (regelgericht), inmiddels proactief gericht op het verminderen van de risico's (risicogericht). Wij blijven ons vanzelfsprekend inzetten voor deze taken.

Voor de komende beleidsperiode willen wij de volgende zaken uitlichten:

1. Verminderen van risico's
Voorkomen is beter dan genezen. Daarom zetten wij allereerst in op het wegnemen of verminderen van onveiligheid, Dit doen wij door onze kennis over fysieke veiligheid te delen en gemeenten te adviseren over een veilige inrichting van de fysieke leefomgeving. Door aandacht voor veiligheid te borgen in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten, provincies en waterschappen. Ook nemen we actief deel aan omgevingstafels. Zo dragen we bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

2. Verbinden van partijen
Een veilige leefomgeving vraagt om intensieve samenwerking. Er zijn immers vele partijen die aan onze veiligheid bijdragen: medeoverheden, crisispartners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners. Denk hierbij niet alleen aan traditionele partijen als gemeenten, politie en waterschappen, maar ook de woningcoöperaties, scholen, huisartsen en bewonersverenigingen. Wij richten ons immers vaak op dezelfde doelgroepen, zoals jongeren, ouderen en minder zelfredzame personen. Door onze krachten te bundelen, maken we de leefomgeving veiliger. Wij gaan partijen aan elkaar verbinden, zodat kennis kan worden gedeeld. We gaan mogelijke risico's en uitkomsten van (brand)onderzoeken met partners delen. Het netwerk maakt het eveneens mogelijk om initiatieven van partners te delen. Door als netwerk op te treden wordt de boodschap van de veiligheidsregio's en die van haar partners versterkt. De veiligheidsregio's zullen haar netwerk voor grote strategische thema's versterken en hier ook andere/nieuwe partijen bij betrekken. Andere organisaties zullen hierdoor in hun kracht worden gezet, zonder dat de veiligheidsregio's taken van hen overnemen.

3. Vergroten zelfredzaamheid van onze inwoners
Hoewel wij risico's zoveel mogelijk proberen weg te nemen, kunnen wij ze niet altijd voorkomen. Dit betekent dat wij ook een beroep doen op onze inwoners, bedrijven en organisaties om (de effecten van) deze risico's het hoofd te bieden. Bij een noodsituatie zijn mensen altijd eerst op zichzelf aangewezen. Gelukkig zijn de meeste mensen bereid om zichzelf en anderen te helpen, maar weten niet altijd goed hoe ze dat moeten doen.
Daarom maken we onze inwoners, bedrijven en organisaties bewust van veiligheidsrisico's en bieden we ze handelingsperspectieven voorafgaand, tijdens en na afloop van een incident of crisis (waaronder risicocommunicatie en (brand)veilig leven). Maar ook betrekken we onze inwoners en bedrijven bij (grootschalige) oefeningen, zodat zij inzicht krijgen in de risico's en handelingsperspectief en wij in de (on)mogelijkheden van zelfredzaamheid.

4. Samen redzaam
Inwoners pakken steeds vaker gevraagd en ongevraagd hun rol op het gebied van veiligheid. Zo hielpen ze de brandweer tijdens de duinbranden in Schoorl en Bergen met het uitrollen van brandslangen en doofden ze met vuurzwepen en schoppen het vuur. Boeren hielpen andere boeren met het evacueren van vee tijdens de dijkdoorbraak in Wilnis. Ook zien we dat inwoners zich steeds vaker inzetten via georganiseerde burgerhulpverlening als Ready2Help en HartslagNu of bij het zoeken naar vermiste personen, door inzet van het Veteranen Search Team of het Coördinatie Platform Vermissing.

Deze burgerhulpverlening vormt een welkome aanvulling, maar vraagt ook om heldere afspraken over veiligheid en aansprakelijkheid. Ook vereist dit een cultuuromslag bij ons, namelijk accepteren dat bijdragen van inwoners onderdeel zijn van de hulpverlening. In deze beleidsperiode willen wij in kaart brengen welke burgerinitiatieven en -hulporganisaties actief zijn en hier contact mee leggen. Ook willen wij een visie over (spontane) burgerhulpverlening ontwikkelen. Op die manier willen we invulling geven aan de samenredzaamheid om gericht bij te dragen aan een veerkrachtige samenleving.

Bevolkingszorg

Een van de organisaties die onderdeel zijn van de Veiligheidsregio is Bevolkingszorg. In tijden van een (dreigende)crisis heeft Bevolkingszorg de volgende wettelijke taken:
- het geven van voorlichting aan de bevolking
- het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking
- het verzorgen van nazorg voor de bevolking
- het registreren van slachtoffers
- het registreren van schadegevallen.

Één organisatie voor beide regio's
Om bovengenoemde taken goed uit te voeren voor de inwoners van Flevoland en Gooi en Vechtstreek is er een kleine regionale organisatie (onderdeel van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek) werkzaam voor beide regio's. Deze organisatie is belast met het opleiden en oefenen van gemeentelijke crisisfunctionarissen voor de regionale piketgroepen, het up to date houden van de planvorming. Ook levert Bevolkingszorg een bijdrage aan het Veiligheidsbureau voor de instandhouding van de multi-crisisorganisatie en planvorming.

Ontwikkelingen Bevolkingszorg
Door het Veiligheidsberaad zijn adviezen opgesteld om te komen tot Uniforme Kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg. 2024 en 2025 zijn de jaren waarin de adviezen verder zullen worden uitgewerkt waarna deze regionaal kunnen worden geïmplementeerd. Deze adviezen gaan op hoofdlijnen over de volgende zaken:
- Een uitgewerkte regierol van het Algemeen Bestuur t.a.v. Bevolkingszorg
- Invoering van 8 uniforme bevolkingszorgfuncties
- Een systeem van monitoren van de landelijk vastgestelde (basis) kwaliteitscriteria (indicatoren
- Geactualiseerde samenwerkingsafspraken Bevolkingszorg met relevante partners (bijv. Salvage, Rode Kruis, Slachtofferhulp Nederland)

GHOR

Tijdens rampen en crises kan er ook geneeskundige zorg nodig zijn, die geleverd wordt door allerlei verschillende organisaties. Denk onder andere aan ziekenhuizen, ambulancediensten, huisartsen, instellingen, apothekers en het Rode Kruis. Het is belangrijk om in crisissituaties het werk van al die verschillende organisaties goed te organiseren. Daarom hebben we in Nederland de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).

De GHOR coördineert de samenwerking tussen die verschillende geneeskundige hulpdiensten tijdens rampen en crises, zodat ze samen één hulpverleningsketen vormen. Daarnaast is de GHOR tijdens een ramp of crisis het aanspreekpunt van de geneeskundige hulpverleningsketen voor het openbaar bestuur en voor de andere hulpverleningsketens zoals brandweer, politie en bevolkingszorg.

Door advisering en informatievoorziening werkt de GHOR aan een goede voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening tijdens een crisis. Een voorbeeld hiervan is het opstellen en het oefenen van plannen en procedures die nodig zijn tijdens een crisis. De daadwerkelijke uitvoering van de geneeskundige hulpverlening blijft steeds een verantwoordelijkheid van de zorginstellingen en zorgverleners zelf.

Het doel van de GHOR is om ervoor te zorgen dat de gezondheidszorg, zodra dat nodig is, kan opschalen naar grootschalige hulpverlening. Hierbij functioneren betrokken zorgorganisaties als een geïntegreerde keten, wat garandeert dat slachtoffers van rampen en crises de best mogelijke zorg ontvangen.

Om bovengenoemd doel te bereiken, voert de GHOR onderstaande kerntaken uit:
- Adviseren van overheden en andere betrokkenen over acute en publieke gezondheidsaspecten in het kader van risico- en crisisbeheersing.
- Zorgen voor een goede voorbereiding van zorgorganisaties op mogelijke rampen en crises.
- Faciliteren van effectieve samenwerking tussen zorgorganisaties, hulpdiensten en overheid.
- Managen van de informatie: verzamelen, delen en analyseren van informatie ter bevordering van zorgcontinuïteit en respons.
- Coördineren en aansturen van geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG), ondersteunt door de GHOR, legt verbindingen tussen gezondheidszorgorganisaties en het veiligheidsdomein, evenals het openbaar bestuur. De DPG is actief binnen het stelsel van de Wet Publieke Gezondheid en in het stelsel van crisisbeheersing onder de Wet Veiligheidsregio's.

Ambities GHOR in Flevoland & Gooi en Vechtstreek
In de afgelopen jaren hebben de GHOR-bureaus van Flevoland & Gooi en Vechtstreek hun samenwerking steeds verder geïntensiveerd. Deze voortdurende samenwerking resulteerde begin 2023 in het vormen van één gezamenlijk GHOR-bureau, dat nu de beide Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek bedient.
Met een heldere visie en gerichte ambities streeft de GHOR Flevoland & Gooi en Vechtstreek naar een versterking van de risico- en crisisbeheersing binnen de gehele geneeskundige keten, het samenwerkingsverband tussen alle zorgorganisaties. De ambities richten zich op:
- het verkrijgen van inzicht in de risico's en voorbereiding van de gehele geneeskundige keten
- het integraal adviseren t.b.v. een veilige en gezonde leefomgeving in Flevoland & Gooi en Vechtstreek
- het voorbereiden van zorgorganisaties om als geïntegreerde keten op te kunnen schalen
- het stimuleren van samenwerking en kennisdeling binnen het netwerk van de GHOR

Naast deze eigen ambities is de GHOR ook betrokken bij strategische doelen zoals beschreven in dit beleidsplan. Als onderdeel van de veiligheidsregio werkt de GHOR mee aan het realiseren van deze doelen en het vertalen hiervan naar de geneeskundige kolom.

Collega's aan het woord

Erik Kuijt
Directeur Bevolkingszorg Flevoland & Gooi en Vechtstreek

"Hoewel wij als veiligheidsregio proberen om risico's zoveel mogelijk weg te nemen, kunnen risico's niet altijd voorkomen worden. Daarnaast kan in het geval van een crisissituatie letterlijk elke seconde tellen. Dan is het fijn als de mensen ter plaatse kunnen beginnen om zichzelf en andere aanwezigen te helpen, terwijl wij onderweg zijn. De meeste mensen zijn gelukkig bereid om zichzelf en anderen bij te staan, maar weten niet altijd goed hoe ze dat moeten doen. Of dat hun specialistische kennis zeer welkom kan zijn, bijvoorbeeld van inwoners met een medische opleiding, of mensen die verstand hebben van ICT, hoogspanning of alternatieve nutsvoorzieningen. Vanuit Bevolkingszorg helpen wij onder andere om onze inwoners en ondernemers duidelijk te maken hoe zij zich het beste op noodsituaties kunnen voorbereiden. We geven informatie over de risico's in hun omgeving en tips over wat zij kunnen doen als er zich incidenten voordoen. Ook betrekken we inwoners en bedrijven bij (grootschalige) oefeningen, zodat zij inzicht krijgen in de risico's en handelingsperspectief en wij in de (on)mogelijkheden van zelf- en samenredzaamheid."

Lees meer over bevolkingszorg

Esther Simmelink
Manager GHOR Flevoland & Gooi en Vechtstreek

"In de COVID19-periode hebben we uit eerste hand kunnen zien wat de impact is van zo'n crisis op de maatschappij en de gezondheidszorg. Deze pandemie heeft de veerkracht van het zorgsysteem tot het uiterste getest. In navolging op deze crisis zijn er stappen gezet op zowel het gebied van pandemische paraatheid als zorgcoördinatie. Het is nog duidelijker geworden dat acute en langdurige zorg als 'communicerende vaten' met elkaar in verbinding staan. Vanuit de GHOR zorgen we ervoor dat de gezondheidszorg efficiënt kan opschalen van reguliere zorg naar grootschalige hulpverlening, waarbij alle betrokken organisaties als een geïntegreerde zorgketen functioneren. Wij hebben een aanjagende en faciliterende rol om ervoor te zorgen dat de planvorming van de zorgpartners, GHOR en de veiligheidsregio goed op elkaar afgestemd is en dat we deze gezamenlijk beoefenen. Daarnaast ondersteunen we Directeur Publieke Gezondheid in zijn regiefunctie."

Lees meer over GHOR

Toekomstbestendige crisisbeheersing

2.2 Toekomstbestendige crisisbeheersing

Onze veiligheid is niet vanzelfsprekend en is kwetsbaar voor een veelheid aan dreigingen. De wereld verandert, de dreigingen veranderen, onze samenleving verandert. In de afgelopen periode hebben we te maken gekregen met complexe, langdurige en sluimerende crises. In de toekomst zullen we daarnaast te maken krijgen met nog ongekende crises. Daarom moet óók de manier waarop we crisisbeheersing vormgeven, veranderen. Dit vraagt om versterking van de wijze waarop we met alle partners crises beheersen en om een hogere paraatheid en weerbaarheid van de samenleving. De versterking op de voorbereiding en een mogelijke inzet is niet alleen een taak van de overheid, maar van ons allemaal.

Vanuit de Landelijk agenda crisisbeheersing werken wij aan de versterking van crisisbeheersing. Er zijn landelijk drie pijlers opgesteld, die wij overnemen. Deze pijlers staan in onderstaande afbeelding weergegeven:

De verandering van de aard van crises en de veranderingen in de maatschappij vragen om een andere focus en aanpak van crisisbeheersing: de veiligheidsregio's zullen niet alles zelf op kunnen lossen. De nieuwe focus en aanpak van crisisbeheersing omvat onder andere het flexibiliseren van de crisisorganisatie, het vormen van een stevige informatie- en netwerkpositie en het i ondersteunen van gemeenten die hierbij past. Het zwaartepunt voor onze regio's is gelegd bij het versterken van de gezamenlijke voorbereiding op crises en de eigen paraatheid voor fysieke rampenbestrijding en inzet crisisfunctionarissen.

Onze organisatie is sterk in kortdurende crises. De aard van crises veranderen: deze worden langduriger en complexer en zijn soms sluimerend. Daarnaast zijn crises steeds vaker domein overschrijdend, waardoor wij als veiligheidsregio niet altijd de eerst aangewezen organisatie zijn om daar actie op te ondernemen. In deze situaties zijn wij ondersteunend en faciliteren we in de verbinding van partijen en netwerken. Gezamenlijk werken we aan versterking van onze organisatie om ook bij deze crises de professionaliteit van zowel de reguliere organisatie als de crisisorganisatie goed te faciliteren. We richten ons daarbij op versterking van de risicogerichte voorbereiding en de gezamenlijke paraatheid. Sleutelrol speelt een adequate informatiepositie waarbij data tot informatie gemaakt wordt door analyse en duiding en daarmee input voor advies en handelingsperspectieven biedt. Daarnaast is er aandacht voor het versterken van een weerbare samenleving en onze netwerksamenwerking. Binnen de drie landelijke pijlers werken we regionaal, binnen het Programma Versterking Crisisbeheersing aan de volgende doelen:

1. Versterken voorbereiding en paraatheid
Binnen deze pijler werken we aan een gezamenlijke risicogerichte voorbereiding en planvorming. Door een verbeterd inzicht in de risico's kunnen we ons bijvoorbeeld goed voorbereiden op wat ons te doen staat als er een crisis is. We creëren een stevige informatiepositie waardoor we kunnen analyseren, duiden en adviseren.

Deze stevige informatiepositie stelt ons niet alleen in staat om concrete handelingsperspectieven bij crises te bieden, maar draagt ook bij aan het voorkomen en beperken van crises. We staan paraat om op te treden bij korte, sluimerende en langdurige crises maar de reguliere organisatie wordt niet onevenredig zwaar belast. Ook het 'gewone' werk kan grotendeels doorgang vinden tijdens een crisis.

2. Versterken van een weerbare samenleving
We stellen burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties in staat actief bij te dragen aan de aanpak van (dreigende) crises en zichzelf en anderen te helpen en te redden. Daarvoor zetten we vooral onze netwerkvaardigheden in. Wij ondersteunen een netwerk met partners, burgers en bedrijven om zichzelf en anderen te helpen in de aanpak van (dreigende) crises. Een visie op burgerhulpverlening ontwikkelen en uitvoeren is daarbij behulpzaam.

We intensiveren de risicocommunicatie, zodat we de samenleving beter voorbereiden en burgers zelf in staat zijn om maatregelen te nemen, waardoor zij veerkrachtiger zijn in tijden van (dreigende) crises. Hiervoor maken we een visie op risicocommunicatie, waarin de positie en rol van de veiligheidsregio is meegenomen. Ook ontwerpen we goede en duidelijk vindbare risicocommunicatie samen met partners. We maken afspraken met aanbieders van vitale processen ten aanzien van hun actieve bijdrage rondom uitval. Zo komen we tot een uitvoeringsplan voor het versterken van een weerbare samenleving.

3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit
Bij een crisis mogen onze inwoners professionele hulp verwachten en daarom voldoen onze crisisfunctionarissen aan de eisen die daaraan gesteld worden. Het doen van onderzoek, ontwikkelen van kennis en innovaties zijn daarbij van groot belang.

Er is een duidelijke trend waarneembaar waarin we samen (lokaal, regionaal, landelijk) werken aan crisisbeheersing. Inbreng – en het delen van- kennis en expertise wordt op meerdere vlakken gevraagd. Mede daarom investeren we in ons netwerk. We hebben elkaar nodig om de kwaliteit en professionaliteit hoog te houden.

De landelijke doelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening zijn voor een deel nog algemeen beschreven. In de komende periode zullen deze landelijke doelen concreter worden gemaakt. Nadere concretisering van de doelen betekent mogelijk ook aanpassing van de door ons gesteld eigen doelen.

Collega's aan het woord

Hildemarie Schippers
Programmamanager versterking crisisbeheersing

"De maatschappij en de wereld om ons heen veranderen. We zien dat er naast de kortdurende en meer traditionele crises steeds vaker sprake is van nieuwe typen complexe, langdurige en sluimerende crises. Ook zien we dat nieuwe crisistypen steeds vaker domein overstijgend zijn. Dat maakt de samenwerking met bestaande én nieuwe ketenpartners erg belangrijk. Om ons hierop goed voor te bereiden gaan we de komende jaren de inspanningen op het gebied van crisisbeheersing versterken, zowel landelijk als in onze regio. In Flevoland & Gooi en Vechtstreek bouwen we aan toekomstbestendige crisisbeheersing en een organisatie die flexibel kan inspelen op de vraagstukken waar we voor komen te staan. Vanuit het programma versterking crisisbeheersing ligt daarbij de focus op drie pijlers: versterken van de voorbereiding en paraatheid, versterken van de weerbaarheid van de samenleving en het bevorderen van kwaliteit en professionaliteit."

Toekomstbestendige brandweerzorg

2.3. Toekomstbestendige brandweerzorg

Er is een groeiend besef dat de wereld om ons heen verandert, en dat de brandweer daarin mee moet bewegen om de stevige positie in de samenleving blijvend te kunnen vervullen. Daar werken we als samenwerkende veiligheidsregio's en brandweerkorpsen hard aan.

Onze flitskracht is uniek: binnen 5 minuten hebben wij op 27 locaties in onze regio's mensen inzetbaar.

Wij bereiden ons voor diverse veranderingen in de samenleving om blijvend te adviseren over veilige ontwikkeling van onze regio's en het behouden van onze snelle en professionele flitskracht. Dat is nodig om ook in de toekomst onze bijdrage aan een (brand)veilige regio te kunnen leveren en daarmee van meerwaarde te zijn voor de samenleving. Voor onze beide regio's willen we ons richten op:

1. **Klimaatbestendig optreden**
2. **Bekwaam in de energietransitie**
3. **Brandweerpost als steunpunt in de samenleving**

1. Klimaatbestendig optreden
Eerder is geschetst dat we meer te maken krijgen met de gevolgen van klimaatverandering. De brandweer zal een hernieuwde balans moeten gaan vinden tussen het voorkomen van incidenten, de hulpbehoefte en het mogelijk te leveren hulpaanbod. We bereiden ons voor op:

- Natuurbranden
- Droogte - (blus-) watermanagement
- Ernstige wateroverlast - evacuaties
- Meer en heftiger stormen

We zetten ons daarbij in op de gehele veiligheidsketen. Door warme contacten met onze partners, adviseren over de inrichting van gebieden, en onze aandacht voor brandveilig Leven dragen we bij aan het voorkomen van incidenten en het beperken van de gevolgen van incidenten. Daarnaast bereiden we ons voor op de veranderende omstandigheden. We hebben oog voor de wijzigende vereisten bij aanschaf en inzet van nieuwe middelen. Bij het bestrijden van incidenten hebben we aandacht voor duurzaamheid.

2. Bekwaam in energietransitie
Zoals bij de ontwikkelingen beschreven gaat de energietransitie snel, en stelt deze ons voor nieuwe uitdagingen. Nieuwe technieken betekenen potentieel nieuwe risico's. En dus ook nieuwe manieren om deze risico's te voorkomen en waar nodig te bestrijden met de juiste middelen en vakkennis. Belangrijke onderdelen hierbij zijn:

- Omgevingsveiligheid
- Elektrische voertuigen
- Accu's – batterijen
- Waterstof
- Zonnepanelen

We bereiden plannen voor ten behoeve van continuïteitsvraagstukken.

3. De brandweerpost als steunpunt in de samenleving
De brandweer is een uniek en sterk merk, breed vertakt en geworteld in de samenleving. De brandweer is altijd dichtbij. Dat geldt zowel fysiek (post in de buurt) als figuurlijk: je kunt altijd bij ons terecht, wij helpen je verder.
In een tijd waarin het vertrouwen in de overheid onder druk staat, sociale cohesie afneemt en de (ver)binding met elkaar steeds vluchtiger wordt, willen wij ons als brandweer inzetten om de sociale samenhang te bewaren en waar mogelijk te versterken. Dit willen wij doen door brandweerposten in te zetten als veiligheidssteunpunten in de samenleving.

Wij ontwikkelen ons zodanig dat we meer naar buiten gericht zijn. Een voorbeeld daarvan is de wijkbrandweer. Brandveilig leven heeft een prominente plek als eerste aanspreekpunt in de samenleving. De brandweerpost kan daarnaast ook bij grootschalige calamiteiten (zoals stroomuitval) een uitvalsbasis bieden, waar mensen op terug kunnen vallen.

Collega's aan het woord

Frans van der Veen
Brandonderzoeker Brandweer Gooi en Vechtstreek

"We willen weten of preventieve maatregelen wel gewerkt hebben zoals ze hadden moeten werken en we kijken naar de effectiviteit van de brandweerinzet en wat we kunnen leren om zelf zo veilig en effectief mogelijk te werken. Een bekende ontwikkeling is de toenemende elektrificatie van onze samenleving. Daarom is dit ook een belangrijk thema in ons Regionaal Beleidsplan. Oplaadbare apparaten hebben een accu die je niet 'regulier' kunt blussen. Dat betekent dat we anders moeten acteren als brandweer, en het heeft ook gevolgen voor andere partners -zoals bijvoorbeeld bergers- die je bij een uitruk tegen kunt komen. Op basis van onderzoek denken we een accubrand efficiënter te kunnen blussen als we rechtstreeks water in de accu zouden kunnen brengen. Maar dat vraagt technische aanpassingen in het ontwerp. Het liefste zitten we als brandweer aan tafel in de ontwikkelfase van nieuwe producten. Zodat we in de ontwerpfase al mee kunnen denken en adviseren over hoe in een crisissituatie de nood- en hulpdiensten hun werk kunnen doen."

Lees het uitgebreide interview met Frans van der Veen op onze website.

Michiel Verbree
Specialist incidentbestrijding

"Natuurbrand is al langer een bekend risico in de Gooi en Vechtstreek. Voor Flevoland is vorig jaar het risicobeeld inzichtelijk gemaakt. In onze veiligheidsregio, en dan specifiek in de regio Gooi en Vechtstreek, hebben we specialistisch natuurbrand-materieel aangeschaft. Dit zijn voertuigen die zijn ontworpen en toegerust om de natuur in te kunnen. Ook is er een drone-team dat specifieke meerwaarde heeft bij natuurbranden, omdat je vanuit de lucht sneller en beter beeldvorming kunt krijgen op hoe een brand zich ontwikkelt. Wij merken het effect van klimaatverandering in ons dossier. We zien in de modellen dat er ook buiten de zomers om langere periodes van droogte zijn, met een verhoogde kans op natuurbranden. We werken structureel samen met bijvoorbeeld de boswachters en mensen die onderhoudswerkzaamheden uitvoeren in natuurgebieden. Ook mensen die in de natuur recreëren zijn voor ons van belang, omdat je wilt voorkomen dat zij onbewust een natuurbrand veroorzaken, maar ook omdat zij zaken kunnen melden, zodat wij zo snel mogelijk in actie kunnen komen. Daarnaast wil je dat mensen weten wat ze zelf kunnen doen als eerste reddende handelingen."

Lees het uitgebreide interview met Michiel Verbree op onze website

Wendbare organisatie

2.4. Wendbare organisatie

Wij zijn een wendbare organisatie. Dit betekent dat wij in staat zijn om mee te bewegen met veranderingen en te anticiperen op ontwikkelingen die spelen in de maatschappij. Dit is belangrijk omdat er veel dynamiek is in de maatschappij waardoor deze snel verandert. Bij de coronacrisis en de vluchtelingencrisis hebben wij laten zien dat wij snel kunnen schakelen om de veiligheid van de inwoners van de regio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek te waarborgen. De komende periode gaan wij ons op de volgende punten richten, om de wendbaarheid van onze systemen, competenties en processen te versterken:

1. Goed werkgeverschap
Wij zijn een goede werkgever. Binnen onze organisaties is oog voor het welzijn en de belangen van medewerkers. Als werkgever vinden we de waarden gelijkwaardigheid, vitaliteit en duurzaamheid heel belangrijk. Onder gelijkwaardigheid verstaan we dat iedere werknemer binnen onze organisatie een gelijkwaardige kans krijgt om zich te uiten en te ontwikkelen, ongeacht diens positie of achtergrond. Iedereen is welkom om voor onze organisatie te komen werken en daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan de veiligheid van de regio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek. We vinden het belangrijk dat mensen zichzelf kunnen zijn in onze organisatie en zich sociaal veilig voelen. De komende periode zal er daarom extra aandacht zijn voor diversiteit.

Als werkgever vinden we het eveneens belangrijk dat zowel onze medewerkers als de organisatie vitaal zijn. Door de vitaliteit van medewerkers zo goed mogelijk te ondersteunen, zijn medewerkers duurzamer inzetbaar. Dat geldt ook voor onze vrijwilligers. Als werkgever hebben we ook oog voor de mentale weerbaarheid van onze medewerkers. De brandweermannen- en vrouwen kunnen immers in aanraking komen met situaties die hen raken. Het is daarom van belang dat zij mentaal veerkrachtig zijn en over de juiste tools beschikken om met zulke situaties om te gaan. Als werkgever willen we onze medewerkers hier goed in kunnen begeleiden en steunen. De komende periode zal het thema mentale weerbaarheid dan ook onder de aandacht worden gebracht in onze organisatie.

In onze optiek betekent goed werkgeverschap niet alleen dat je als organisatie goed met het personeel omgaat, maar ook met de omgeving waarin je opereert. Daarom besteden we de komende periode ook aandacht aan duurzaamheid, zodat ook wij bijdragen aan een beter milieu.

2. Vitale vrijwilligheid
In Nederland bestaat de brandweer voor meer dan 80 procent uit vrijwilligers. Ook in onze regio's zijn vrijwilligers cruciaal voor de continuïteit van onze hulpverlening. Als organisatie vinden wij vitale vrijwilligheid dan ook belangrijk. Met vitale vrijwilligheid bedoelen wij vrijwilligheid die nu en in de toekomst in staat is een belangrijke bijdrage te leveren aan de brandweerzorg.

Door continu aandacht te hebben voor werving en de jeugdbrandweer als kweekvijver te benutten, blijven we nieuwe vrijwilligers aantrekken. Uit onderzoek van het NIPV is gebleken dat mond-tot-mond reclame de meeste nieuwe vrijwilligers oplevert, daarom zullen we hier ook in de komende periode veel mee werken. Om vrijwilligers te werven zullen we eveneens inspelen op de landelijke branding, zodat potentiële vrijwilligers een helder beeld hebben van wat het betekent om als vrijwilliger bij de brandweer werkzaam te zijn.
Om vrijwilligheid in de steden te behouden/versterken is het nodig dat er geïnvesteerd wordt in het opbouwen van sociale verbanden. Dat is niet iets wat de brandweer zelfstandig doet, maar wel iets waar we een rol in kunnen hebben en waarover we in gesprek willen met gemeenten.

Om de combinatie met het reguliere werk makkelijker te maken, zal de brandweer het contact met de werkgevers van vrijwilligers versterken. Door de werkgevers meer bij het brandweerwerk te betrekken, maken we voor hen inzichtelijk welke gevolgen de vrijwilligersfunctie van medewerkers voor hun reguliere baan heeft en kunnen we (onterechte) zorgen over potentiële arbeidsongeschiktheid en de gevolgen daarvan voor hun bedrijf wegnemen.
Er zal eveneens aandacht zijn voor het versterken van vrijwilligheid binnen de organisatie, zodat de binding tussen het kantoorpersoneel en de uitvoerende tak van de organisatie versterkt wordt.

De wijze waarop vrijwilligers kunnen worden ingezet verandert door de afschaffing van de verplichte consignatie en kazernering van vrijwilligers. Deze regelgeving komt voort uit Europese wetgeving. Er wordt landelijk gewerkt aan een implementatieplan, dat bekend staat als 'Verplichtend karakter'. De landelijke besluitvorming op het implementatieplan is vertraagd.

Tegelijkertijd moet de brandweerzorg op peil worden gehouden, waardoor er mogelijk extra beroepscapaciteit geworven moet worden. Door de vertraging op besluitvorming duurt de periode van onzekerheid voort. De komende periode zal onderzocht worden op welke wijze vorm kan worden gegeven aan de vrijwilligheid binnen onze brandweerorganisatie, waarbij de belangen van vrijwilligers uiteraard worden meegenomen.

3. Flexibiliteit
Wij zijn een flexibele organisatie, die oog heeft voor de ontwikkelingen die in de maatschappij spelen. Flexibiliteit betekent dat wij in staat zijn om snel te schakelen als het nodig is en adequaat kan anticiperen en reageren op veranderende omstandigheden. Om flexibel te kunnen zijn, is het van belang dat wij veranderbereidheid tonen. Door open te staan voor nieuwe technologieën, werkwijzen en ontwikkelingen zijn we als organisatie in staat om deze zo optimaal mogelijk in te zetten voor het uitvoeren van onze taken. Dit draagt bij aan de efficiëntie van onze organisatie.

De komende periode zal de organisatie deze veranderbereidheid blijven tonen en zich daarbij als slimme volger positioneren. Dit betekent dat de organisatie niet voorop zal lopen op het gebied van (technologische) ontwikkelingen, maar weloverwogen keuzes zal maken op basis van hetgeen dat er bij andere regio's en netwerkpartners gezien wordt. Als een ontwikkeling relevant lijkt te zijn voor onze organisatie, zal deze ingezet worden. Zo wordt voorkomen dat we veel tijd en capaciteit besteden aan ontwikkelingen die later niet relevant blijken te zijn.

Om de flexibiliteit van de organisatie te kunnen behouden en vergroten, is er ruimte voor werknemers, de organisatie als geheel en ruimte in de planvorming nodig. Dit betekent dat er keuzes zullen moeten worden gemaakt: als wij alles op ons nemen, blijft er geen tijd en ruimte over om flexibel te kunnen zijn wanneer dit nodig is. Daarom zullen wij ons takenpakket de komende periode duidelijker definiëren, zodat helder wordt welke taken tot onze werkzaamheden behoren en welke taken daarbuiten vallen.

4. Solide informatievoorziening
Informatie is cruciaal voor het succes van onze organisatie. Toegang tot applicaties, data, documenten en cijfers is randvoorwaardelijk om tot goede besluiten te komen. Niet alleen kan het management op basis van de juiste informatiebeleid en strategie uitzetten, maar ook tijdens een incident, ramp of crisis (of een dreiging hiervan) is het van het grootste belang om over de juiste informatie te beschikken. Bovendien stelt informatie ons in staat om slimmer te samenwerken met onze (crisis)partners, maakt het de organisatie wendbaarder en staat het aan de wieg van innovatie.

Onze opgave is om ervoor te zorgen dat de informatievoorziening blijft aansluiten bij de informatiebehoefte. Want onze informatiebehoefte verandert continue. Zo komt er steeds meer data beschikbaar en willen we deze data eenvoudig met onze partners delen. Informatie moet snel en gemakkelijk voorhanden zijn, ongeacht locatie en tijdstip. En informatie moet veilig worden opgeslagen en uitsluitend toegankelijk zijn voor de daarvoor bevoegde personen. Dit maakt het geen eenvoudige opgave.

Ook landelijk is er veel aandacht voor een goede informatievoorziening. De contourennota versterking crisisbeheersing en brandweerzorg uit 2022, die de vernieuwingen in het beoogde toekomstige stelsel van crisisbeheersing en brandweerzorg schetst, beschrijft informatievoorziening als één van de belangrijkste steunpilaren voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio. Het wordt zelfs benoemd als een primair proces naast crisisbeheersing en brandweerzorg. Het Rijk heeft dan ook middelen (extra BDUR gelden) vrijgemaakt voor de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening.

Met het programma versterking informatievoorziening 2024-2026 willen wij vier strategische doelen behalen. Hiertoe worden projecten opgestart en de uitvoering van reguliere werkzaamheden binnen de afdelingen (lijnorganisatie) waar nodig verbeterd en versneld. De vier strategische doelen zijn:

A. Informatie-gestuurd werken
De informatievoorziening stelt ons in staat om onze keuzes en besluiten te baseren op actuele en juiste informatie. Bijvoorbeeld over de beschikbare budgetten, de aanwezige risico's, de paraatheid en de vakbekwaamheid van onze repressieve organisatie en de opgedane leerpunten uit eerdere inzetten. Op basis van ruwe data uit eigen en externe bronnen, stellen wij op elk moment

en op elke plek de benodigde informatie en kennis beschikbaar om de juiste besluiten te kunnen nemen.

B. Samen werken
De informatievoorziening stelt ons in staat om eenvoudig met elkaar samen te werken. Binnen de veiligheidsregio, tussen de veiligheidsregio's en met onze netwerkpartners. Bij het gezamenlijk opstellen van beleid en plannen tijdens reguliere werkzaamheden, het monitoren van risico's (veiligheidsinformatiecentrum Midden-Nederland) en bij het delen van informatie en het formuleren van een gezamenlijke aanpak tijdens (dreigende) incidenten.

C. Veilig werken
Informatievoorziening stelt ons in staat om veilig te werken. De nieuwe kansen en mogelijkheden van de digitale informatievoorziening, brengen ook nieuwe risico's met zich mee: digitale verstoringen (al dan niet intentioneel). Wij voorkomen de uitval van onze informatievoorziening en bereiden ons voor op de gevolgen van een eventuele uitval.

D. Robuuste organisatie
Het behalen van de drie hierboven genoemde doelen, vraagt om een sterk team informatievoorziening. Een team dat onze informatievoorziening toekomstbestendig houdt, het management hierover adviseert, de collega's ondersteuning biedt en digitaal vaardig houdt, informatieprocessen beschrijft en de technische infrastructuur beheert. Ook ziet het team erop toe dat de informatievoorziening voldoet aan de wettelijke vereisten op het gebied van informatieveiligheid, privacy, open overheid en archivering.

Collega's aan het woord

Marlinde Sondervan
Recruiter Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek

"Als recruiter is mijn doel een ruime en diverse groep van sollicitanten binnenkrijgen, zodat er wat te kiezen is. Zelf probeer ik daarbij altijd verder te kijken dan iemands niveau qua diploma's. Iemand met een MBO-diploma die in de praktijk heeft bewezen op HBO-niveau te kunnen werken, mag niet op de zeef blijven liggen vanwege een 'computer says no'-houding. Dan zouden we mensen mislopen die voor onze organisatie juist heel waardevol kunnen zijn. Tijdens de werving proberen we zo vroeg mogelijk de meerwaarde duidelijk te maken van de combi van een kantoor- en repressieve rol. Meedraaien in de repressie of crisisorganisatie betekent dat je toch meer verbondenheid hebt met het werk dat de Veiligheidsregio doet. Want uiteindelijk werken we samen aan veiligheid.

Sommige wervingsbehoeften komen ongepland op ons af. Bijvoorbeeld omdat iemand een andere baan aanneemt. Maar er zijn ook voorspelbare ontwikkelingen, zoals uitstroom van collega's die met pensioen gaan. In het Regionaal Beleidsplan is aandacht voor vergrijzing vanwege het effect dat dit heeft in de samenleving en de gevolgen ervan voor onze werkzaamheden. En daarnaast ook omdat vergrijzing zorgt voor uitstroom en voor krapte op de arbeidsmarkt. We vinden het belangrijk om een goede werkgever te zijn en willen ervoor te zorgen dat onze mensen duurzaam inzetbaar zijn en blijven. Iemand op tijd een volgende stap in hun loopbaan aan kunnen bieden hoort daarbij."

Pieter Benschop en Debbie Breems
Programma Informatievoorziening

"Als veiligheidsregio, en de organisaties daarbinnen, maken we meer en meer gebruik van informatie om tot goede besluiten te komen. Van strategisch om de juiste beleidskeuzes te maken, tot heel praktisch om tijdens een brand zo snel mogelijk de dichtstbijzijnde brandkraan te vinden. Informatie moet altijd en overal voorhanden zijn. Tegelijkertijd moet informatie veilig worden opgeslagen en uitsluitend toegankelijk zijn voor de daarvoor bevoegde personen.

Om ook de komende jaren de gevraagde informatie te kunnen leveren, is het programma Versterking Informatie-voorziening opgestart. Dit programma kent vier strategische doelen: Informatiegestuurd Werken, Samen Werken, Veilig Werken en Robuust Organiseren. Onze opgave is om het informatieproces zo in te richten dat deze efficiënt werken ondersteunt en dat onze informatie betrouwbaar is, altijd beschikbaar is, veilig wordt opgeslagen en gedeeld kan worden met onze netwerkpartners. Dit vraagt onder meer om procesbeschrijvingen, analisten, dataplatforms, techniek en beheer. Maar alles gericht op één doel: dat al onze collega's – brandweervrijwilliger, vakspecialist of directeur – over de juiste informatie beschikken om hun werk te doen."

3

Wettelijke onderdelen en bijlagen

Bijlage 1: Niet-wettelijke adviestaken

Bijlage 2: Notitie versterking Crisisbeheersing

Bijlage 3: Regionaal crisisplan Flevoland 2022-2025 VRFL en VRGV

Bijlage 4: Dekkingsplan Gooi en Vechtstreek

Bijlage 5: Dekkingsplan Flevoland (wordt in 2024 herzien)

Bijlage 6: Ontwerp Regionaal risicoprofiel Flevoland

Bijlage 7: Ontwerp Regionaal risicoprofiel Gooi en Vechtstreek